

BELGESEL: HAYVANLAR ALEMİ

Dr. Ferruh Ayođlu

Bir tür kedi çita. Benekli. Avcı. Gözlerinin altında siyah çizgisi var. Bu yüzden günün en ışıklı vaktinde avlanabiliyor. Avlanmak için karanlığa ihtiyacı yok yani.

Gezegelimizin en hızlı memelisi. Bir tür yarış arabası gibi. Üç saniye tutsak nefesimizi, 100 kilometreye ulaşıyor sürati. Hal böyle olunca, yalnız avlanabiliyor çita. Bir sürüye ihtiyaç duymuyor karnını doyumak için. Uzun kuyruğu da işe yarıyor çitanın. Dümen gibi kullanıyor kuyruğunu. Ani dönüşler yapabiliyor koşarken.

Yalnız bir kusuru var çitanın. Uzun süre koşamıyor. Kalbi küçük, narin. Uzun süre koşarsa vücudu ısınıyor, dayanamıyor. Duruyor, bekliyor, birden fırlıyor. Yakaladı yakaladı, yoksa kaçıyor av. Kerelerce denemesi gerekiyor çoğu zaman karnını doyumabilmek için.

Yakalayınca da bitmiyor iş. Denemeleri ile giderek yorgun düşen çita, yemeğini hızla yemek zorunda. Çalılardan arkasında saklanan ve onun avını yakalamasını bekleyen sırtlan, yavaştan yürümeye başlıyor çita ve avına doğru. Yanına da bir iki arkadaşını alıyor.

Sırtlan dediğin başka bir etobur. Öyle hızlı filan değil. Çirkin mi çirkin. Birkaçı biraraya geliyor, gruplar halinde yaşıyor, gruplar halinde avlanıyor; birebirde sataşmıyor kimseye. Avlanıyor dedim ama, asıl hedef güçsüzler, çelimsizler, saflar. Aç kaldığında leş de yiyebiliyor sırtlan.

Bir de kuvvetli çenesi var ki sırtlanın, sorma gitsin. Sırtlanın çenesi dillere destan, alemde meşhur. Herkes biliyor sırtlanın çenesini. Dişini geçirdi mi bir kez avına, kemik olsa dayanmıyor.

Çita görüyor sırtlanların gelişini. Leopar olsa avını çıkartır yüksekçe bir yere, ama değil. Yavaş ve emin adımlarla ilerliyor sırtlanlar, usulca çevreliyorlar çitayı. Biraz dönüyorlar çevresinde. Sonra, giderek daraltıyorlar çemberi. Tükenmemiş olsa gücü, kalır, savaşıyor. Onu da yapamıyor çita.

Tüm bu olup biteni suyun kıyısındaki otlardan çıkmadan izliyor su aygırı. Su aygırı da memeli, ama otobur. Kafasına konmuş kuşuyla mutlu, fotoğrafçılara poz vermekle meşgul, küçücük sevimli kulaklarını oynatarak.

Onun derdi başka. Her sabah tartıya çıkıp tartılıyor su aygırı; gergedan mı ağır, yoksa ben mi? Filden sonra acaba hangimiz ikinci. Aslında onun da meşhur dişleriyle çenesi; güçlü, öğütücü. Ama dedim ya, derdi başka onun. Sorup duruyor kendisine, hangimiz ikinci? Fotoğrafçıları bırakıp girmek kavganın ortasına, akıl işi mi?

Arslan mı? Durup dururken onu nerden çıkarttınız şimdi. Arslan da yaman avcı, etobur. Kaplan, jaguar ve leoparla dört büyük kediden

biri. Kuşu, böceği, zarif zürafayı bırak bir kenara, gergedanı, su aygırı, hatta fili bile eyvallah demiş. Neredeyse oybirliğiyle kralı alemin.

Dedim ya, kralı alemin. Üstüne üstlük zeki. İlerdeki küçük tepenin sırtlarında, kayalıkların arasından, arada bir sıvazlayarak heybetli yelesini, olup biteni izliyor arslan. Kayaların arasından kükrüyor arada bir. Yelesini kabartıp ayağa kalkıyor, cüssesini gösteriyor, “buralardayım” diyor.

Biliyor arslan çitanın uzun süreli koşuda yorgun düştüğünü. Biliyor sırtlanların çitanın can çekişen avına üşüşeceğini. Biliyor gergedan ve su aygırının derdini. Sayıları çoğalırsa aç sırtlanların, hele bir de güçsüz düşerse kendisi, biliyor aslında başına gelebilecekleri.

Belgeseli seyreden adama gelince dostlar.

Ayaklarını uzatmış ekranın karşısında, çayını yudumluyor. Ve düşünüyor. Soruyor kendisine.

Bizi hayvanlar aleminden bir basamak yukarı çıkartan ne?

Ocak-2016, Zonguldak